

**MURKOVA  
NAGRAJENKA  
PORABSKA  
SLOVENKA  
STR. 3**

**»VESELIJO ME  
PORABSKÉ  
NAUTE«  
STR. 6**

# Porabje

**ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM**

**Monošter, 26. novembra 2009 ☼ Leto XIX, št. 48**

*Lendava: XI. zasedanje manjšinske komisije*

## **NISMO ZA TO, DA PROBLEME USTVARJAMO, MARVEČ DA JIH REŠUJEMO**

Tako naj bi bilo osnovno sporočilo XI. zasedanja Mešane slovensko-madžarske komisije za spremljanje leta 1992 na Ptujju podpisanega Sporazuma o zagotavljanju posebnih pravic madžarski narodni skupnosti v Sloveniji in slovenski narodni manjšini na Madžarskem. Slovenski del mešane komisije je vodil dr. Boris Jesih, državni sekretar za Slovence v sosednjih državah in po svetu, madžarsko delegacijo pa Ferenc Gémesi, državni sekretar za nacionalno politiko in manjšinska vprašanja Urada predsednika madžarske vlade. Porabske Slovence sta zastopala predsednika Državne slovenske samouprave Martin Ropoš in Zveze Slovencev Jože Hirnók.

Na zasedanju sta sodelovala tudi slovenska veleposlanica na madžarskem Darja Bavdaž Kuret in generalni konzul Drago Šiftar, madžarsko veleposlaništvo je predstavljal odpravnik poslov János Huszár. Manjšini in vsi, ki spremljamo zasedanja mešanih komisij, imamo iz preteklih let zelo različne izkušnje. V Monoštru je pred leti že kazalo, da bo zaradi zapletov pri usklajevanju nalog pogovor v poznih večernih urah prekinjen, kar se je potem zgodilo v Budimpešti, v Moravskih Toplicah je bila ena najkrajših sej, v Ljub-



ljani pa najdaljša, ki se je končala dobro uro po polnoči. Sedanja je potekala hitro in brez zapletov; zapisnik so uskladili prej, kot so načrtovali podpis in novinarsko konferenco. Sopredsedujoča sta bila z dogovorjenim zadovoljna, manjšini verjetno nekoliko manj, zlasti pomembno bo, koliko dosledno bosta vladi v Ljubljani in Budimpešti uresničevali naloge, ki jih imata do Porabskih Slovencev in prekmurskih Madžarov. Kot smo v Porabju že večkrat napisali, je Budimpešta znana po prelaganju obveznosti do

Slovencev na Madžarskem, bodisi da gre za zadeve, ki zahtevajo denar, ali za naloge, povezane s politično voljo in ne s finančnimi obveznostmi. Državni sekretar Ferenc Gémesi je povedal, da je vlada zagotovila denar za posodobitev ceste med Gornjim Senikom in Verico. Manj oprijemljiva je bila njegova razprava o medijih, zlasti o širitvi slovenskega programa Radia Monošter, nekako zavita v mnenje, da bo obseg odvisen od finančnih možnosti. Načelno naj v prihodnjem letu državi ne bi zmanjševali

financiranja manjšin. Čeprav je dal enako zagotovilo premier Ferenc Gyurcsány na I. skupni seji slovenske in madžarske vlade v Lendavi jeseni leta 2007, so dobile manjšine lani in letos manj denarja. Morda bo še bolj držalo, kar bodo povedali in se dogovorili jutri (27. novembra) na II. skupni seji slovenske in madžarske vlade v Keszthelyu. Kot je znano, Slovenija finančnih obveznosti do prekmurskih Madžarov in Porabskih Slovencev ni zmanjšala.

V priporočilih, sprejetih na zasedanju v Lendavi, so naj-

prej opredeljene naloge s področja splošnih vprašanj, kjer je zapisano, da komisija pozdravlja ustanovitev Forum za narodne in etnične manjšine v madžarskem parlamentu, vendar se ta korak razume kot prehodna rešitev za zagotovljene poslanske sedeže v parlamentu. Državi bosta vzpodbujali tudi pridobivanje denarja iz evropskih skladov in manjšinoma zagotavljali denar za financiranje lastnega deleža pri projektih. Kmalu se bo na ustanovni seji sestala slovensko-madžarska mešana komisija za čezmejno sodelovanje.

V zapisniku so naštetje tudi ostale, znane naloge v porabskem šolstvu, vključno z izdajanjem učbenikov; enako pri zagotavljanju denarja za Zvezo Slovencev, za narodnostne kulturne skupine, medije, tudi časnik Porabje. Komisija je predlagala, da se manjšini prijavita na operativni program Slovenija - Madžarska 2007-2013 zaradi priprave dvojezične priloge v tednikih Porabje in Népújság, namenjene otrokom v Porabju in Prekmurju. Denar bo potreben tudi za delovanje Slovenske etnografske hiše na Gornjem Seniku, ko bo leta odprta.

**Ernest Ružič**

## Simpozij o položaju manjšin

Simpozij z naslovom *Položaj slovenske narodne manjšine na Madžarskem in madžarske narodne skupnosti v Slove-*

*mo jezik, kulturo in identiteto,*« - je dejal.

V. d. direktorja Inštituta za narodnostna vprašanja Miran Ko-



Direktorica Inštituta za raziskovanje narodnih in etničnih manjšin pri Madžarski akademiji znanosti Ágnes Tóth je predavala o položaju Slovencev na Madžarskem na podlagi podatkov zadnjega popisa prebivalstva iz l. 2001

niji je bil prirejen v ponedeljek, 16. novembra v Slovenskem kulturnem in informativnem centru v Monoštru, v organizaciji Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani (INV) in Inštituta za raziskovanje etničnih in narodnih manjšin pri Madžarski akademiji znanosti.

Raziskovalci iz Madžarske in Slovenije so dan pred zasедanjem slovensko-madžarske mešane komisije predstavili demografske podatke z zadnjih popisov prebivalstva iz leta 2001 oz. 2002, slišali smo informacije o družbenem in gospodarskem položaju obeh manjšin, govora pa je bilo tudi o politični udeležbi narodnih in etničnih manjšin. Predavatelje in udeležence simpozija je pozdravil predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök. V svojem nagovoru je izpostavil reciprociteto, ki je bila omenjena tudi leta 1992 ob podpisu sporazuma o zagotavljanju posebnih pravic obeh manjšin.

»Upalssem, da se bo naš položaj približal položaju madžarske narodne skupnosti v Sloveniji. Žal, se je razlika v zadnjih 17 letih povečala. Kljub vsem težavam smo v zadnjem obdobju dosegli določene rezultate, zato se zahvaljujem obema vladama, predusem Sloveniji, ki prispeva znatno več kot Madžarska, da lahko ohrani-

mac je kot namen srečanja opredelil zaznavanje in analiziranje problemov obeh manjšin: »Naša znanja prenesemo v okolje, v katerem živimo in poskušamo tako vplivati na politike, da ta spoznanja vključijo v svoje politične odločitve. Torej danes je zato primeren trenutek, da se člani mešane slovensko-madžarske komisije naučijo novih znanj in spoznanj in jutri sklenejo odločitve v dobro manjšin.«

Prvo predavanje na simpoziju je imela direktorica Inštituta



Simpozija so se udeležili tudi državni sekretar Boris Jesih (prvi z desne), minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš in predsednik Komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu DZ Miro Petek

za raziskovanje etničnih in narodnih manjšin pri Madžarski akademiji znanosti Ágnes Tóth. V svojem prispevku v zvezi s popisom prebivalstva iz leta 2001

je povedala, da se je na njem za Slovence opredelilo 3842 oseb. Glede slovenske manjšine je dejala, da je najbolj starajoča se narodna skupnost na Madžarskem, ki pa razpolaga s kompaktno identiteto.

O popisu, ki je bil v Sloveniji leta 2002, je govoril Attila Kovács z INV. V svoji razpravi je ugotavljal, da se je število Madžarov zmanjšalo za skoraj 2000 oseb, pa tudi v prihodnje je pričakovali negativne trende.

V. d. direktorja na INV Miran Komac se je ukvarjal z vprašanjem, ali so manjšinski mandati potrebni. Na to vprašanje je odgovoril pritrdilno, vendar je poudarjal, da je vloga manjšinskega poslanca le reprezentativna, v parlamentu lahko stori le malo. Dodal pa je, da so manjšinski mandati kljub temu potrebni, saj tako poslanec s svojo prisotnostjo v parlamentu opozarja na obstoj manjšine v družbi in zato se mora državni zbor ukvarjati tudi s problematiko manjšin.

Balázs Dobos je v zvezi s politično udeležbo narodnih in etničnih manjšin na Madžarskem povedal, da manjšine še vedno nimajo predstavnikov v parlamentu. Razlogi za to so po njegovem mnenju različni in nenetni interesi narodnih skupnosti, pa tudi to, da ni ustrezne politične volje.

riata za manjšine in nacionalno politiko pri Uradu predsednika Vlade Republike Madžarske Ferenc Gémesi in narodnostni politiki z obeh strani meje. Uvodna predavanja na okrogli mizi sta imela predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš, ki je predstavil politično organiziranost Slovencev na

v Evropsko unijo. Bil je mnenja, da so od zastopstva manjšin v parlamentu bolj pomembni dogovori o izboljšanju njihovega položaja.

»Po statistiki je težko oceniti položaj neke manjšine (...). Vsaka družba in tudi politična ureditev je poklicana k resnemu razmisleku o življenju



Udeleženci okrogle mize

Madžarskem, in predsednik Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti József Koccon, ki pa je govoril o položaju madžarske manjšine v Sloveniji. V nadaljevanju je spregovoril minister Žekš, ki so ga - kot je trdil - presenetili podatki o tem, da se obe manjšini zmanjšujeta in starata. »Ena sorazmerno majhna, zaprta skupnost ne more preživeti, in čim manjša je, tem je slabše. V tej situaciji imamo rešitev, ki je povezovanje z matičnim narodom,« - je ugotavljal. Želel pa je prekiniti debato o tem, kateri manjšini gre bolje, kateri slabše. »Obema je slabo, tako da dajmo izhajati iz tega, da se bomo skupaj, obe manjšini, obe vladi, potrudili, da bo bolje. Temu je namenjena mešana komisija in potem skupna seja obeh vlad, saj sta obe vladi odgovorni za svoje manjšine,« - je poudaril. Dodal je, da od mešane komisije ne pričakuje dokončne rešitve, temveč zmeraj en majhen korak naprej.

Državni sekretar Ferenc Gémesi se je na to odzval, da si je mešana komisija v zadnjih letih prizadevala, da bi pokazala rezultate in da sta manjšini največ pridobili z vstopom obeh držav

ljudi, ki živijo v državi, in o življenju ljudi, ki živijo izven države«, je bil prepričan direktor Urada vlade RS za narodnosti Stane Baluh.

Direktorica glavnega oddelka za narodne in etnične manjšine Republike Madžarske Erika Németh je manjšinske organizacije spodbudila, naj bodo manj skromne in naj pokažejo vse tisto, za kar si prizadevajo. Izrazila je zadovoljstvo, da je slovenska manjšina na Madžarskem tako uspešna pri vzdrževanju stikov z matičnim narodom. »Ravno to je dobro tudi pri čezmejnem sodelovanju. To se ne izraža samo na manjšinskem področju, temveč tudi na vseh drugih področjih, ki so seveda v dobrobit ljudem, ki živijo na obeh straneh meje.«

V zaključku srečanja sta predsednik Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Državnega zbora RS Miro Petek in poslanec madžarske manjšine v Državnem zboru RS László Göncz poudarila, da je treba probleme reševati, ne pa jih ustvarjati, in sta člane mešane komisije pozvala, naj se na seji obravnavajo zadeve, ki premaknejo položaj obeh manjšin naprej.

**Nikoletta Vajda**

## Murkova nagrajenka Porabska Slovenka

Slovensko etnološko društvo (Szlovén Néprajzi Társaság) je leta 1986 oprvin prejkdalo priznanje (elismerés) za tiste čednjake, šteri so dosta naredili za etnologijo, vküperoberali pa dojspisali tisto, ka je prausno paversko lüstvo dela-

pisanj, od toga šest knjig. Pred 25 lejtami je v knjigaj Slovensko Porabje nutpokazala cejlo krajino, sledik, leta 1988, pa eške ejkstra Gorenji Sinik, gde je živela v mlašeči lejtaj. Najbole znana njena kniga je Etnološki slovar (néprajzi

2005 pa v Sloveniji Štrekljevo nagrado za zbëranje kulturne erbe Porabski Slovencov.

Murkovo priznanje dajo vsikder za etnološko delo v preminaučom leti. Letos so ga na Ptuij prejkdali *Jerneji Ferlež*, za knige »Stanovati v Mariboru«, v šteraj je etnologinja dojspisala zidine pa stanovanja (lakások) v drügom najveškom varaši Slovenije. Zbrala je dosta stari paperov, dokumentov pa se z lüstvom v tej zidinaj vnaugo pogučavala. Gorziskala je vile ranč tak kak delavske kolonije. Murkovo listino dobjijo tista društva ali lidgé, šteri dosta delajo na tom,



Nagrajenke Jerneja Ferlež, Marija Kozar Mukič in Dejana Baša

lo, kakše škeri je melo, kakše šege so držali, kakše naute so spejali, povödano z ednov rečjav: kak so živeli. (Gnesnaden se etnologi vsikder več spravljajo z varaškim lüstvom tö.) Najvekšo priznanje za tau delo je dobilo ime od *Matije Murka*, šteri je tistoga leta 125. oblejtnico rojstva emo. Un je biu eden prvi čednjakov, šteri so pisali o tom, kak trbej zberati pa dojspisati, kak lidgé živajo.

Člani Slovenskoga etnološkoga društva se vsikšo leto gnauk zberéjo, ka prejkdajo tri priznanja. Tak so letos v najstarejšom slovenskom varaši, na Ptuij prejkdali Murkovo nagrado (díj), Murkovo priznanje pa Murkovo listino (oklevél).

Najvekšo, Murkovo nagrado dajo za življenjsko delo. Letos go je dobila *Marija Kozar Mukič*, Slovenka iz Porabja. Nagrado je v prvom redej dobila zatok, ka je Porabje z njenim delom gratalo tista slovenska krajina, od štere gnes etnologi največ znajo. Napisala je več kak dvejstau

szótár) Slovencev na Madžarskem (1996), v šteroj leko v slovenskom pa vogrskom geziki preštemo, kakši je biu žitek naši starcov pa eške naši starišov. Te tri knige je Marija Kozar Mukič napisala v projekti »Način življenja Slovencev v 20. stoletju« pa ranč edne drüge slovenske krajine nega, gde bi vse tri takše knige stoj napiso. Čednjakinja vsikder skrb má, ka aj svoja pisanja v bejdvej gezikaj napiše, ka bi Vaugri pa Slovenci z matičnoga rosaga tö leko šteli. Tak je tau z malimi knjigami Etnologija Slovencev na Madžarskem (vsikšo drügo leto vöpridejo) pa s porabskimi küjarskimi knjigami, štere je napisala vküper z zdaj že pokojnov *Hildo Čabai* z Gorenjoga Sinika. Zvün te knjig je Marija Kozar napravila razstavo v varaškom Muzeji Avgusta Pavla, na šteroj leko najgir lidgé ranč tak dosta zvejo o porabski lidaj. Materni gezik tak tö gordrži, ka dela za slovenski radio pa slovenske novine. Na Vogrskom je dobila že več priznanj, leta

ka bi skem več lüdi znalo od etnološkoga dela pa bi se brigali za tau znanje. Letos go je dobilo *Društvo za ohranjanje kulturne dediščine aleksandrink iz Prvačine*. Društvo, šteroga predsednica je *Dejana Baša*, se dosta trüdi za tau, ka zbera, skrb má pa nutpokaže kulturno erbo »aleksandrink«. Té ženske so pred staupetdeset lejtami iz okaulice slovenskoga varaša Gorice odišle delat v Egipt, gde je tistoga ipa dosta merrarov pa delavcov iz Evrope delalo. Aleksandrinke (ime so dobile od varaša Aleksandrija) so čistile, küjale, šivale pa mlajše nadajale. Gnešnje društvo skrb má, aj se spomin na nji nikdar ne pozabi, eške v Egipti so edno tablo postavili. Napravili so sedem razstav.

Priznanja so prejkdali v Knjižnici Ivana Potrča na Ptuij, v nekdešnjom starom gradi. Na programi sta gorstaupila Marko Zaletelj (z gitarov) pa Dragica Kladenik, štera je spejvala slovenske ljudske pesmi v džez stili.

## Gledališki zadvečerek v Sakalauvca

Slovenska manjšinska samouprava je 15. novembra v sakalauvskom kulturnom daumi organizirala gledališki zadvečerek, na sterom sta gorastaupila števanovska gledališka skupina Veseli



pajdaši z igrov *Sto je oča?* in *Duo Fodor* z igrov *Kaulakvrat*. Nisterni so te igre že vidli, zato je bilo malo menje gledalcov. Od njij so nisterni na konci predstav na kratko tapovedali, kak sta se njim igri vidli.



Irma Filip: »Fejst dobro sam se počütila, obadvej igre sta se mi vidli. Gnes sam te igre prvič vidla. Obadvej skupinam želejm dobro pa veselo delo tadale.«

Marija Schrei: »Trno dobro pa veselo je bilau. Pa če eške pridejo takšne skupine, mo eške tö prišla, zatok, ka se mi je fejst vidlo.«

Magduš Malli: »Trno je dobro bilau, kak so špilali. Tašo lejpo že dugo nej bilau v Sakalauvca. Fejst smo se nasmejali.«

Margita Makoš: »Sploj so lepau špilali, vidlo se mi je. Človeki malo trbej, ka tade pa malo mora videti, plane nam starim. Trno smo se smejali pa smo fejst ploskali.«

**Nikoletta Vajda**

Marija Kozar Mukič se je v svojom guči zavalila v prvom redej svojima profesoroma, *dr. Slavkoni Kremenški* pa *dr. Vilkonu Novaki*. Njiva sta bila tistiva, šteriva sta etnologinji pomauč pa tanače davala, ka je leko svoje knige napisala. Zvün toga se je nagrajenka zavalila vsejm Slovencom, šteri so v preminaučom leti

gorziskali muzej v Varaši pa tak s penezami pomagali. Gučala je od evropskoga projekta tö, v šterom do vküper z lendavskim pa murskosoboškim muzejom šaularske muzejske programe organizerali. Tak leko prej rejšijjo varaški muzej, ka bi ga nej zaprli.

-dm-

## OD SLOVENIJE...

### Slovenija gre naprej

Slovenska nogometna reprezentanca je na povratni tekmi dodatnih kvalifikacij za svetovno prvenstvo leta 2010 premagala Rusijo z 1:0 in se drugič v zgodovini uvrstila na svetovno prvenstvo. Na prvi tekmi v Moskvi je zmagala Rusija z 2:1. Slovenija se je tako drugič uvrstila na zaključni turnir najboljših reprezentanc sveta v Južnoafriško republiko. Prvič je to uspelo zlati generaciji pod vodstvom Srečka Katanca in Zlatka Zahoviča, ki je zaigrala na SP 2002, tokrat pa je to uspelo Matjažu Keku in njegovi ekipi. Slovenci so bili praktično ves čas tekme boljši tekmelec, nadzorovali so potek tekme, junak pa je postal Zlatko Dedič, ki je zmagoviti gol zabil ob koncu prvega polčasa. V polčasu nogometne tekme v Mariboru sta se na krajšem pogovoru sešla predsednik republike Danilo Türk in njegov ruski kolega Dmitrij Medvedjev. Izjav za medije predsednika nista dajala, so pa iz Türkovega urada sporočili, da sta predsednika pozitivno ocenila odnose med državama. Predsednik Medvedjev je slovenskega predsednika tudi povabil na uradni obisk v Rusijo in tudi sam z veseljem sprejel Türkovo vabilo na uradni obisk v Sloveniji.

### Vlada je obiskala Pomurje

Slovenska vlada je na svojem prvem obisku katere od slovenskih regij obiskala Pomurje. Gre za najslabše razvito regijo, ki jo je dodatno prizadel predvsem stečaj Mure. Predstavniki vlade so obiskali več podjetij ter se sestali z župani, poslanci in gospodarstveniki iz regije, za katero je vlada sprejela tudi poseben interventni zakon. Regija ima pred seboj klasično dilemo - ali jo bodo požrli problemi ali pa se bo, ravno zato, ker je kriza, iskalo najboljše rešitve, je na srečanju vlade z župani, poslanci in gospodarstveniki iz regije dejal premier Borut Pahor. »Naletel sem na zagon, vizijo in pripravljenost soočiti se z vsemi problemi, da bi bili boljši in da bi zmagali,« je še pojasnil.

## Srečno-žalosten duhovnik iz Vojvodine (2)

*Nej tak dolgo nazaj sam štepla v vogrski cerkveni novinaj srečno-žalostno zgodbo (történet) ednoga župnika iz Vojvodine (Vajdaság), stera se mi je tak povidla, ka sam si mislila, ka go dolobrnem na slovensko rejč. Iz zgodbe žitka popa, steri se je rodiu v ciganjskoj familiji, vsi leko najdemo kakšen navuk za svojo življenje tő. Duhovnik József Bogdán, steri je pesnik tő, je tak pripovejdo o sebi.*

»Do petnajstoga leta starosti sam nigdar nej gunčo od toga, ka sam s ciganjske familije. Oča pa mati pa korenjé moji starcov, baug vej kak dolgo lejt tanažaj, so s ciganjskoga roda. V dosti varašaj pa vasnicaj mam rodbino. Moji bratje doma samo ciganjski gučijo. Pa dja tő znam pa gučim naš materni jezik. Pa vsikšoga spoznam, steri se je za Ciganja naraudo, če on gli ne ovadi vő. Pa namé oni tő spoznajo.

Gda sam spozno tisto apatico, stera me je pitala, če se znam prekriziti, te sam se srečo v mojom kratkom žitki najodprvin s tejm, ka zmananüje lübezen do bližnjega. Pa ka zmananüje Boga lübiti. Ona je bila prva dūša, stera je namé k oltari postavila dvoriti. Gda sam že par mejsecov dvoro pri vsikšoj svetoj meši, so me duhovnik pitali, če bi se rad za duhovnika včijo. Dja sam včasin pravo, ka ščem duhovnik biti pa Jezusi slüžiti. S tisto mojo pametjov sam eštje nej mogo goravzeti, ka zmananüje duhovno pozvanje. Dja sam samo srečen pa veseli sto biti, rad bi nasmejani bijo, ka sam v svojom kratkom žitki telko trpljenja, žalosti pa djoja (joka) prejkda.

Lejta so šle, osnovno šaulo sam dobro spuno, moj duhovnik je bijo moj voditel, nej mi je trbelo več glada pa mraza trpeti. Po osnovni šauli so me goravzeli v katoličansko gimnazijo. Tam sam se tő dobro ponašo pa včijo. Tak sam si zmišlavo, če gimnazijo dobro zgotauvim, te se vej odlaučim, če mo se išo tadale včit na teologijo. Maturo (érettségi) sam opravo 1976. leta, pa sam tak zvalo, ka mo se tadale včijo. Tau je boža vola bila, mojo srcé me je vsigdar k

oltari vlejklo. Gospodni Baug me je vőodebrau iz takšne familije, gde so samo grej, bantüvanje, žalost bili, nikše lübezni nej bilau do bližnjega pa do svoje dece. Boža rauka me je pripelala do oltara.

1983. leta sam diplomiro iz teologije pa filozofije. Eštje v tistom leti so me posvečali za duhovnika. Tri lejta sam bijo kaplan v tistom varaši, gde je moj oča živo pa gde smo mi mlajši tő živali, gda so nas krušni stariške (nevelőszülők) več nej steli. Po tistim so me za plevanoša djali. Gda sam dja že plevanoš bijo, so me »mali« duhovnicke, steri so eštje samo kaplange bili, dolagledali zatok, ka sam nej rojeni Vogrin bijo, liki Ciganj. Tau me je fejst bolelo, zatok ništje nej kriv, za koga se rodi na te svejt. Dostafart se vnoči prebidim pa si premišlavam, ka bi se nej smo na svejt naroditi, vej pa Ciganj je v očaj dosti lidaj nej človek. Vej, ka je takšno mišljenje od duhovnika velki grej do Boga, ka Ciganj ranč takšno nemortelno dūšo ma kak vsikši drugi človek.

Sam že 25 lejt duhovnik, sam visike šaulo spuno, tau je dar od Boga. Dapa gda vidim, ka človeka tak zreber gledajo - vej nej vsikši, liki gestejo takši - tau me trno fejst boli. Tak mislim, ka tau bolezen dja od maloga mau v srci nosim. Vsigdar sam tau sto, naj namé tő za takšoga človeka majo kak vsikšoga drugoga. Vej, ka Mati Boža me drži za rokau, me vodi po dobroj pauti, pa skrb ma namé. Kak bi me pa nej skrb mejla, če pa v tom rosagi ciganjski duhovnik v vogrskoj rejči moli vsakši den rožni vejnec.

(se nadaljuje)

**E. Sukič**

## Srečanje v Maribori

Gorenjesenički ljudski pevci ZS smo dobili vabilo, naj bi prišli 7. novembra spejvat v Maribor-Pobrežje. Z veseljom smo obečali, ka pridemo. Za par kednauv so pa organizatorge datum djali za en keden kesnej. Ništrni naši pevci so si v službi nej mogli tanažaj, ka bi bili fraj, zatok so nej mogli z nami. Na nastop smo se pripravljali z Marijinimi pa drugimi svetimi pesmimi, zatok ka so nas tau prosili. Nastop je pa bijo v Slomškovi dvorani, gde sta nas pozdravila župnik s Pobrežja pa predsednik Delavsko-prosvetnega društva Svoboda Maribor-Pobrežje Janez Paluc. Na srečanju so gorastaupile štiri skupine. Pevke in pevci zbora Anton Martin Slomšek Maribor-Košaki so spopejvali dve pes-



Ljudski pevci ZS z Gornjega Senika

mi, drugi smo bili pevci z Gornjega Senika. Mi smo meli štiri pesmi. Popejvale so eške penzionistke s Ptuja pa domanji zbor, steri je emo na programi šest pesmi.

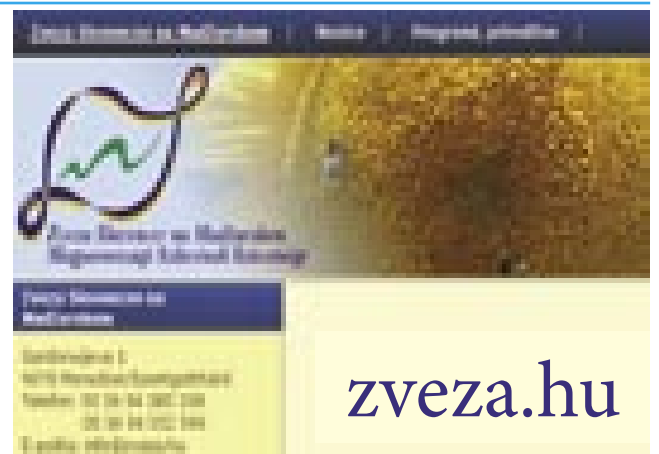
Kak so nam povedali gostitelji, veseli so bili, da so leko čüli porabsko pesem, porabsko rejč.

Po srečanju smo se pelali v restavracijo, gde smo se leko sprostil, se med sebov spoznavali. Gostiteli so nas bogato pogostili. Nisterni pevci se že dolgo poznamo, vej pa večkrat se srečüvlemo v Šentvidi, med gostitelji so pa bile takše pevke tő, štere iz Prekmurja izhajajo. Vmejs smo zapeli naše vesele, šaljive pesmi tő, Prekmurke so nam pa pomagale. Ništerne so pa svete pesmi eške nej čüli (pesem sv. Ciril in sv. Metod), zatok smo jim dali za dar na CD.

Gda smo se steli posloviti, so nas naši gostitelji nej pistili, tak smo eške kakšno vőro ostali, plesali pa spejvali. Dapa na konci smo dun mogli slobaud vzeti, nej samo zavolo poti domau, liki zatok tő, ka smo na drugi de pa meli en nastop.

Hvala gostitelom, v dūši veseli in bogatejši smo prišli domau, nji smo pa zaprli v naša srca.

**Vera Gašpar**



Vodnik po Porabju

## Porabske starožitnosti

»Porabje ne ponuja velikomestnih zgodb, tudi ne kulturnih in zabavnih fascinacij, bučnih elektronskih zvokov in bleščečih neonskih podob,« zapiše avtor **Franci Just** v vodniku **Porabje** (Založba Franc-Franc, Murska Sobota 2009). In nadaljuje: »Ponuja tišino. In v njej možnost razmišljujočega in prvinskega stika s preteklostjo in naravo. Drobní umetnostnozgodovinski in folklorni biseri ter narava, neobremenjena z zvočnimi, svetlobnimi in zračnimi onesnaževanji, se od tod spletajo v prostor oddiha in navdiha.«

Tako nas avtor v lični knjižici s pomenljivimi ilustracijami ter z barvitim jezikom povede od »valov zgodovine« preko »porabske besede« in »starožitnosti« do porabske kulinarike (žebljeva juha, mlečna kaša, ajdova zlivanka...) ter današnjih turističnih



destinacij, ki nam ponujajo »sprostitve v naravnem okolju« ter »dotik preteklosti v ohranjenih stvaritvah ljudske kulture«.

Da vodnik po Porabju še zdaleč ni turistični katalog, pričajo tudi nazorni in širšemu bralstvu razumljivi zapisi o porabskem narečju, ljudskem slovstvu, medijih (tednik Porabje, Slovenski koledar, radio), gledališču (Veseli pajdaši, Nindrik-indrik, Duo Fodor, Seničke zvezdice...) ter navsezadnje tako o starejši (Jožef Košič, Avgust Pavel) kot novejši literarni ustvarjalnosti (Irena Barber, Karel Holec, Francek Mukič); prav slednji je izdal prvi roman v porabsčini *Garaboncijaš/Črnošolec* (2005).

Da porabske vasi niso pospane, priča andovski Mali Triglav ter Spomenik živim, mitična Črna mlaka, veriška spominsko-lončarska soba ter konec koncev Slovenski dom v Monostru z raznoliko kulturno ponudbo; v njem namreč domuje tudi uprava slovenske manjšine.

Letošnja nova izdaja vodnika *Porabje Francija Justa* (prvič izšel 2001) je hvalevredna in prepotrebna izdaja, ki je namenjena vsem, ki jim je ta košček slovenskega etničnega ozemlja še vedno bela lisa. Delo, ki kar kliče po širši monografski izdaji, ki si jo ta pokrajina tudi zaradi starožitnosti, ki jih ne sme(mo) izpustiti iz rok, ter sodobnega utripa, s katerim si podajata roko, brez dvoma zasluži.

M. V.

Pismo iz Sobote

## Tau te buje!

Lüblene moje, dragi moji, zgaudilo se je tau, ka smo edni nej võrvali, drugi pa so najbole võrvali. Ja, Slovenija dé na svetovno prvenstvo v nogometi. Eške zdaj mi vse šumače v glavej, takšo veseldje je bilau preminoučo nauč. Eške zdaj ne morem võrvati, ka se je tau rejsan zgodilo. Tau, ka so rusoške fuzbalere na nikoj djali. Kak bi pa ge võrvo, vej sam pa cejli čas gučo, ka je tau nej mogauče. Pa sam nej najbole veseli. Ja, pravo sam, ka mi vse šumače v glavej od veseldja. Depa nej zavolo mojoga, zavolo toga, ka sam druge mogo poslušati, kak so zatoga volo vcejlak pamet zgibili. Takšo veseldje je bilau, kak bi naši najbole prejdni tak naprajli, ka niške ne more meti menjše plače kak pa dva gezero evronov. Tak so skakali, se obimali pa noreli, kak bi nekak vrastvo vönajšo za najbole dugi žitek. Tak so besneli pa eške besnejo, kak bi se vse bojne na svejti zgotauvile pa smo vsi gratali najvejši padaši.

Rejsan mi tau na mozgé dé! Ne morem si pomagati. Ka tau te rejsan buje, če te zaodi! Ka pa ge morem, če sam nej zalübleni v tau brsanje gor pa doj po zelenoj travi. Nejsam ge kriv gé, če pa bi raj biu, ka bi toga brsanja sploj nej bilau.

»Si ti vcejlak zmejšani ali ka ti gé!?« se je namé znoso poštaš, gda mi je prineso pošto. »Vej pa vsikši pošteni Slovenec mora zatoga volo biti najbole veseli pa eške kaj kcuj,« me je gledlo, kak bi z Marsa spadno. Nej pa nej njemi je šlau v glavau, ka sam sploj nej veseli.

»Steri je nej za naše fuzbalere, je proti nam!« me je najbole gdou pogledno krčmar pa mi je sploj nej škeu dati nika za piti.

»Ti si nej moj oča!« je skur djauko moj sin, čerka pa od skuz sploj nika nej mogla prajti. Žena me trno dobro pozna pa je nika nej prajla.

»Tebi srce sploj ne mlati po slovenski!« je skaučo namé eden, ka ga sploj ne poznam, ka bi me začno daviti.

Tak sam bole doma ostano. Potejm, gda sam iz službe prišo. Tam smo tak ali ovak nika nej delali. Vsi so samo tiralí tau od toga brsanja. Tak se je čülo, kak bi vsikši v toj našoj Sloveniji vedo najboukše labdo brsati. Vsi, od najbole maloga pa do najbole staroga. Depa doma sam tö nej méra emo. Kak sam že povedo, za mlajšiva sam sploj več nej biu od njiva oča. Pa eške moja tašča Regina, trno čedna ženska, je nagnouk gratala najvejši ekspert za brsanje. Tak vse vej, kak bi ranč una bila tista, ka je rusoške fuzbalere na nikoj djala. Ge, ge pa sam nej nika vrejden. Eške menje, kak bi me sploj ne bilau.

»Steri so nej za naše gé, so nej vrejdni, ka kaj za gesti dobijo,« sam si sam mogo obed sküjati.

Nika, čako sam, ka so na teveni znauva tisto naše brsanje doj davali. Vse sam si doj pogledno. Po tejm sam sebe nut zamoto v zastavo, v šale pa vö sam se namazo z našimi farbami. Tak sam odišo v krčmou, v službo pa takši sam se domanjim vöpokazo. Uaaaaaaaj, kakšno poštenje me je zaodilo. Tak nagnauk sam nazaj grato človek. Samo žena je nika vujala, ka sam prej vsikši den bole nauri, kak bi nej biu vse bole stari, liki sam vse bole kak kakši mlajši.

Ja, lüblene moje, dragi moji, tau te rejsan buje!

Miki

## ... DO MADŽARSKE

### Sólyom v Španiji

Španija in Madžarska menita, da bodo novo trojno predsedovanje, lizbonska pogodba in nove inštitucije dali nov zagon Evropski uniji, je poudaril španski premier Zapatero po delovnem kosilu s predsednikom RM. László Sólyom je bil od 16. do 18. novembra na tridnevnem uradnem obisku v Španiji. S to državo in Belgijo bo Madžarska od 1. januarja 2010 predsedovala Uniji. Zapatero je kot najpomembnejšo nalogo predsedovanja trojke omenil izhod iz sedanje gospodarske recesije na podlagi močnejše skupne gospodarske politike. László Sólyom je omenil tudi vprašanje avtohtonih narodnih manjšin, kajti v 27-ih državah EU živi znatno število avtohtonih manjšin.

### Madžarska je srednje koruptna država

Na letnem korupcijskem seznamu Transparency International je Madžarska na 46. mestu in s tem spada med srednje koruptne države. Na seznamu protikorupcijske mednarodne organizacije najdemo 180 držav, ki jih organizacija analizira predvsem na podlagi korupcije v javnem sektorju na podlagi mnenj vlagateljev in analitikov tveganja. Najmanj koruptna država po tem seznamu je Nova Zelandija, na repu pa sta Somalija in Afganistan. Od držav EU sta v boljšem položaju glede korupcije Slovenija in Estonija, na seznamu pa so za Madžarsko Poljska, Češka in Slovaška, še zlasti pa Bolgarija in Romunija. Po mnenju direktorja TI za Evropo in srednjo Azijo korupcijo na Madžarskem generira predvsem netransparentno financiranje strank in volilnih kampanj, pri teh je namreč tako velika pohlepnost po denarju, da je velik pritisk tudi na javna naročila. Opozoril je tudi na pomanjkljivosti sistema samouprav. Število samouprav je pretirano, veliko jih je brez pravih analog in finančne podpore, kar pripomore h korumpiranju nepremičninskega trga. Prav tako je opozoril na dejstvo, da je naraslo število koruptnih zadev, ki so neposredno povezane s politikou.

## »Veselijo me porabske naute«

Gda se v Sloveniji po Goričkom vozim pa se z lidami pogučavam, večkrat me spitavajo, kak je kaj Laci Korpič, že tak davnik so ga nej vidli. Po radiji ga ešče zato zmejs kaj čüjejo, dapa nika ne vejo od njega. Njim je on legenda pa eden najbauški porabski muzikant. Spoj radi so ga poslühali pa fejst njim fali. Po pravici moram prajti, zdaj ga dja že tö samo rejdko vidim, tak ka dosta nauvoga sam nej vedo prajti njim. Zavolo tauga sam se tak odlaučo, ka ga gorpoiščem pa mo se malo pogučavo z njim.

• *Laci, ti si eden najbauški muzikant v Porabji, gda pa kak si začno na harmoniki špilati?*

»Vejn tak deset lejt star sam bijo, gda sam z mamov v Somboteli ojdo, pa sam proso, naj mi küpi edno malo frajtonarco. Tistoga ipa je šeststau forintov koštala. Domau sam prišo, pa sam go dočas nej dola djau, ka sam edno nauto nej znau dolazošpilati. Tak ka leko povejm, ka sam od sebe sam se navčo igrati.«

• *Ka je bila prva nauta, ka si se go navčo na frajtonarci?*

»Telko lejt nazaj tau več nej vejm. Dapa tau je gvüšno, ka na tisti mali fudaj sam se petdeset, šestdeset naut navčo igrati. Potistim sam si edno diatonično harmoniko küpo.«

• *Ka je razlika?*

»Če frajtonarco potegneš, drugi glas ma, pa če go nazaj potisneš, te tö. Na frajtonarci je bola težko špilati. Potistim, da sam že diatonično harmoniko emo, sam v Varaš üšo v glasbeno šaulo, gde me je že školnik včijo. Štiri lejta pa tri mesece sam odo ta.«

• *Kakšne naute si se tam včijo?*

»Madžarske, rusoške, nemške, angleške, resno glasbo, pa te ešče zvün tauga taše tö, štere so za ples bile.«

• *Če si zdaj nazaj misliš, težko je bilau?*

»Nej je bilau žmetno, zato ka mi je nikak na rokau stalo. Za štiri lejta mi je školnik pravo, ka več kot (not) mi ne more



Laci Korpič

dati, ka je emo, vse sam se že navčo. Tak sam te več tadale nej odo v glasbeno šaulo.«



Slovenski ansambel s pevkami iz l. 1976

• *Ka si delo te potejm?*

»Petnajset lejt star sam bijo, gda sam prvi ansambel vküpprineso v Sakalauvca. Eden boben, gosli, saksofon, pa dja na fudi smo špilali, tak smo odli po veselicaj pa po gostüvanji. Doma pri nas smo pa vsigdar probe meli.«

• *Kak je bilau prvin gostüvanje, ovak kak zdaj?*

»Bilau je tak, ka smo gostüvanje začnili v pau petoj vöri, pa se je tazavleklo drugi den do desete vöre.«

• *Kak si tau lado?*

»Dostokrat tau meni tö na misli pride. Vejn zato, ka sam ešče mladi bijo, pa sam več mauči emo. V Petrovom seli smo bili na gostüvanji. Tam smo gnauk od daumi do cirkovi mogli sprvajati, po meši pa

nazaj. Cejlo nauč smo igrali, tak ka malo smo samo počivali, pa te drugi den v desetoj vöri je narod ešče itak pleso. Sploj veselo pa korajžno je bilau, dapa zato trüdni smo domau prišli.«

• *Te čas si ti v službo tö odo, nej?*

»Tü v Varaši sam delo v kratni fabriki devet lejt, po tistim sam pa že profesionalno začno igrati, štiri lejta. V restavraciji Tromejnik pa v Ribji čardi.«

• *Zaka samo štiri lejta?*

»Zato, ka sam nej najšo tašoga muzikanta, s sterim bi leko igrö. Tisti muzikant, s sterim sam igrö, je taši bijo, če je prišo njegvi padaš, te je za edno

križac bolo pa sam nej išo.«

• *Leko povejm, ka si tistoga reda fejst popularen muzikant bijo, pa si v dosta mejstaj odo igrat pa nastopat.*

»V dosta mejsta smo ojdli špilat, leko povejm, ka od Budimpešte cejlak do Ljubljane, pa te Avstrijo sam ranč nej pravo.«

• *Laci, ti si emo slovenski ansambel tö, s šterim ste samo porabske naute špilali pa popejvali. Gučo bi malo od tauga?*

»Te ansambel sam sedemdesetšestoga leta vküpprineso. V tejm smo nej samo muzikanti bili, liki pet žensk tö, stere so popejvale. Sploj nagausti so nas zvali nastopat, nej samo doma, liki v tujino tö. Lejpi pa veseli čas je tau bijo.«

• *Kak si do tisti slovenski naut prišo, štere ste igrali pa popejvali?*

»Gda sam čas emo vzimi, sam na Gorejnji Senik, v Sakalauvca, Slovensko ves odo s fudami, pa so mi starejše babice spejvale. Te naute sam dja dolanapiso zasé, pa za ansambel tö. Tau je vsevküper kauli sta-

*gde si špilo. Štera se je teba najbola vidla?*

»Vejn gda je v Andovci borovo gostüvanje bilau. Fejst mrzlo je bilau, dosta naroda, steri so veseli pa korajžni bili. Spomnim se, ka je veselica do tretje držala, zato ka narod nej sto domau titi.«

• *Zdaj kak nagausta vze meš v roke harmoniko?*

»Zdaj vsakši keden gnauk v roke vzemem harmoniko, na svojo pa na ženino veselje malo zašpilam. Dosta ne morem, zato ka me hrbet boli. Za togo volo zdaj več nej špilam.«

• *Tebe so dostokrat prosili lidgé, naj njim zašpilaš nauto. Zdaj mo dja tebe pito, ka je tvoja nauta, štero najbola rad poslüháš?*

»Dja več taši naut mam, štere rad poslühám ali špilam. Dapa najbola porabske naute mi srce veselijo.«

• *Štera nauta je bila tista, štero si se najbola težko navčo na harmoniki?*

»Na lepi modri Donavi (Kék Duna keringó) od Johanna Straussa. Tau nauto sam se vejn pet, šest kednauv včijo.«

• *Dosta pa dosta diplom pa priznanj si daubo. Edne vidim, ka so vödjane na stenau tö. Na štero priznanje si najbola ponosen (büszke)?*

»Dosta priznanj sam daubo, dapa najbola sam rad tistomi, steroga sam od Slovenske zveze »Za Porabje« daubo. Zato ka s tem



Laci je tü biu 19 lejt star, nastopili so v Budimpešti z Eriko Glanz in Ireno Barber

upetdeset naut, stere so kauli staupetdeset lejt stare. Gda sam dja tau začno, te sam devetnajset lejt stari bijo.«

• *Na dosti prireditvi si odo,*

priznanjom so mi vejn tau zahvalili, ka sam za Porabske Slovence včino. Na tau priznanje sam najbole ponosen.«

**Karči Holec**

OTROŠKI

## SRAKINO GNEJZDO SRAKE ČRNEMLAKE

*Na starom oreji si je mlada sraka v luknji napravila gnezdo. Istina, ka je una mlada sraka gé, depa ranč tak vej kradnoti, kak tou delajo velke srake. Ja, kakšna sraka pa bi bila, če bi tou nej vedla delati, ka nej? Že od najbolje mladi noug go zovejo sraka Črnamlaka. Tou pa zato, ka se najraj drži tam pri Črni mlakaj. Kradne, kradne pa vseposedi, samo naj se njoj prilika pokaže. Tak kak tistoga dneva, gda je najšla...*

KOTIČEK

## MLADA DRŽINA

Ja, sraka Črnamlaka pa njeni mouž Marjetica sta dobila mlade srake Črnemlake. Tri srake Črnemlake. Najprva sta ji tak zvala, gda so eške trno male bile. Po tejm sta začnola brodit, kakšo menje vsikšoj od nji data. Vcejlak ovak, kak pa je tou pri lidaj, ka nej?

»Mava dvej čerki pa ednoga sina. Dun ne morejo vsi trge biti Črnemlake,« je rejč naprej mejla mama Črnamlaka.

Pri tejm trbej prajti, ka so pri srakaj najbolje naprej valaun ženske srake. Ja, pri srakaj ženske nosijo lače, bi se prajlo po človeški. Pri srakaj je tak, kak je že skur pri lidaj tö. Inda je vcejlak ovak bilau, pri lidaj. Pri srakaj pa so ženske srake cejli čas najbolje glavne.

»Dobro, pa povej, kak do se zvali naja mlajši,« je pravo Marjetica.

»Ena dun mora biti Črnamlaka. Takša je šega, ka se ena po mami zove. Črnamlaka de ta srejdnja, stera najbolje rašči,« je zapovedala mama Črnamlaka.

»Vej pa vse tri gnako pa najbolje na glas raščijo pa srakajo.«

»Tau je istina, dragi moj mauž. Depa ge vejm pa vidim, ka de ta mala inda eške bole na glas delala

tau veliko delo,« je ostanolo tak, kak je prajla mama sraka Črnamlaka. »Tadale! Té pojbič de se po tebi zvau. Depa nej vcejka tak. Njemi zdaj dam ménje Marjetica II. Tak de se čülo bole naprej valaun. Kak bi biu kakši kralov sin,« je tak gizdava gratala, ka je mogla tri vöre lejtati pa raščati. Tau pa zatoga volo, ka si je tau tak trno čedno vözbrodila.

Gda je enjala biti najbolje gizdava, si je nazaj k mlajšom v gnezdo doj vsela. Vküper z možom sta gledala tisto dekličko, ka je eške nej mejla ménja. Marjetica bi kaj pravo, depa tau nej njegvo delo. Zatoga volo je šou iskat gesti za lačne klüne svoji mlajšov. Gda je nazaj prišo, njegva žena eške nika nej vejdl. Si je eške nika nej vözbrodila. Pa je zatoga volo nej bila najbaukše vole. Kak bi pa bila, vej je pa una najbolje čedna sraka v cejloj krajini. Bar tak una brodi od sebe.

»Leko ge nika povejm?« go je Marjetica pito za eden čas.

»Leko, depa ne mejšaj se v moje delo,« je bila rejsan čemerasta.

»Vidim pa vejm, ka de ta trno gizdava. Že je zdaj, depa ka de eške gda vözraste,« je pomalek začno.

»Pa si brodim, ka bi se leko zvala Gizdagizdava. Tau

bi bilau trno lejpo ménje za njau.«

»Na, si vido!? Ranč tau sam v toj minuti ge tö zbrodila. Takšo de njeno ménje, kak sam prajla s tvojim klünom,« je zapovedala pa tak je bilau tö.

Mlada držina je tak gratala vcejlak prava držina. Vsikši od mlajšov je zdaj emo svoje ménje. Vsikšoga sta leko zvala, pa vsikši od mlajšov si je brž zapoumno, kak se zove. Pa vsikši je biu trno gizdavi zavolo toga. Kak bi pa nej, vej je pa vsikši biu gvüšen v tau, kak je njegvo menje najlepše pa najbaukše. Kak sta bila gizdaviva eške stariša?

»Müva mava najbolje lejpe mlajše,« je gizdavo raščala sraka Črnamlaka.

»Müva mava najbolje čedne mlajše,« je gizdavo raščo Marjetica tö.

»Mi mamu najbolje lejpara pa najbolje čedniva mamu pa ato,« so raščali sraka Črnamlaka, Marjetica II pa Gizdagizdava.

Druge srake pa so si samo držale vüje. Tau je rejsan nej bilau za poslušati. Ali pa zatoga volo, ka so bile nevoškene, ka mlada držina tak najbolje po srakovo gizdava vej biti.

Miki Roš

## JELENČEK RUDOLF IN NJEGOVA PRIGODA

Verjetno vsi poznate jelenčka Rudolfa in ste o njem slišali že veliko pravljic, vendar pa verjetno še niste slišali te pravljice, ki govori o njegovih prigodi.

Jelenček Rudolf je voznik za sani pri Dedku Mrazu, vendar pa je imel nešteto dogodivščin, preden je sploh spoznal Dedka Mraza. Jelenčku Rudolfu je najbolj ostala v spominu ta prigoda, zato mi jo je povedal, da sem jo lahko zapisala in jo lahko preberejo tudi drugi. Bilo pa je tako.

Nekega lepega zimskega dne se je jelenček Rudolf odločil, da gre na potep v gozd. V gozdu je opazoval živali (tiste, ki po-



(www.otroci.org)

zimi ne spijo) ter skakal od veselja in lepote gozda. Bil je tako razigran, da je čisto pozabil na čas. Ko se je znočilo je bil še vedno v gozdu in ko se je tega zavedel ni videl več

ničesar. Začel je iskati pot ven iz gozda, vendar mu ni šlo. Ko je tako skakal in tekkel, pa se mu je vdrl sneg pod nogami in je padel v luknjo. Jelenček je bil zelo obupan: »Kaj naj

storim, ne morem ven, starši me pa gotovo že pogrešajo.« Tako je jokal in tarnal jelenček Rudolf. Takrat pa mu je prišel na pomoč zajček Ferdi. Rekel je Rudolfu: »Zakaj jočeš Rudolf? To pa res ni problem, rešiti se ven iz luknje. Spomni se na svoj rdeči nosek in uspelo ti bo.«

Rudolf pa zajčku Ferdiju ni verjel, zato mu je rekel: »Saj veš Ferdi, da moj nosek oddaja samo svetlobo, kako pa misliš, da mi bo pomagal, da se rešim te luknje.« Zajček pa mu je odgovoril: »Spomni se na luč, ko ona oddaja svetlobo se zraven tudi greje, prav tako je tudi s tvojim noskom. Preizkusi ga.«

Jelenček Rudolf se je potrudil in njegov nosek je rdeče

zasvetil ter začel oddajati tudi toploto. Rudolf je nato s pomočjo te toplote v steno jame izdelal lestev po kateri je nato splezal ven. Bil je res hvaležen zajčku, da mu je pomagal z nasveti. Rekel mu je: »Ti si res pravi prijatelj, pomagal si mi, ko sem te najbolj potreboval.« Nato je Rudolf odšel domov, saj je zlahka našel pot ven iz gozda, zaradi svetlobe, ki jo je oddajal njegov nos.

Od takrat naprej pa je imel Rudolf tudi novega zvestega prijatelja zajčka Ferdija, ki ga je zvesto spremljal vsepovsod, če bi jelenček Rudolf mogoče še kdaj potreboval.

MLAŠEČI

KAUT

